

Egy építőipari beruházás folyamata

tűzjelző a fókuszban

A tervező szemszögéből

VII. Lakiteleki Tűzvédelmi Szakmai Napok
2018 szeptember 4-5.
MMK éves kötelező szakmai továbbképzés

Dolhai János tűzjelző rendszer tervező

A tervezés alapjai

Jogi környezet,
követelmények

Projekt
adatszolgáltatás

Gyártói
információk

Szabványok

Az előadás nem a tervezés technikájáról szól, hanem a folyamatról, és az abban előforduló problémákról.

Jogi környezet, követelmények

Tűzvédelmi szabályok

- **1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről az a tűzoltóságról**
- **54/2014. (XII. 5.) BM rendelet az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról**
- **491/2017. (XII. 29.) Korm. Rendelet – a hatósági eljárás szabályairól**
- **259/2011. (XII. 7.) Korm. Rendelet – a tűzvédelmi bírságról**
- **43/2011. (XI. 30.) BM rendelet a katasztrófavédelmi kirendeltségek illetékességi területéről**

Egyéb szabályok

- **2016. évi CL. törvény az általános közigazgatási rendtartásról – ÁKR**
- **1990. évi XCIII. törvény az illetékről**
- **2011. évi CXII. Törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról**
- **253/1997. (XII. 20.) Korm. Rendelet – OTÉK**

A fenti felsorolás nem teljeskörű!

Gyártói információk

- Termék adatlapok
- Különbféle alkalmazástechnikai kézikönyvek
- Programozási útmutatók
- Termékspecifikus képzések
- Teljesítmény nyilatkozatok, tanúsítványok

Szabványok

- EN-54 szabványsorozat
(csak termékszabványok vannak!)
- Villamos hálózatok kialakítására vonatkozó szabványok

PartnerTech

Teljesítmény nyilatkozat sz.: 360-4227-0122 REV 02

Alkalmazási segédlet

Vizsgáló szervezet: EN54-23

A vizsola részletei: EN54-23

Az EN54-23 betűjelzése:

- Mennyiség: 1000 db
- Típus: EN54-23
- Gyártó: PartnerTech

Az EN54-23 szabvány szerinti vizsola:

1. Vizsola részletei:

2. Vizsola részletei:

3. Vizsola részletei:

4. Vizsola részletei:

5. Vizsola részletei:

6. Vizsola részletei:

7. Vizsola részletei:

8. Vizsola részletei:

9. Vizsola részletei:

10. Vizsola részletei:

11. Vizsola részletei:

12. Vizsola részletei:

13. Vizsola részletei:

14. Vizsola részletei:

15. Vizsola részletei:

16. Vizsola részletei:

17. Vizsola részletei:

18. Vizsola részletei:

19. Vizsola részletei:

20. Vizsola részletei:

21. Vizsola részletei:

22. Vizsola részletei:

23. Vizsola részletei:

24. Vizsola részletei:

25. Vizsola részletei:

26. Vizsola részletei:

27. Vizsola részletei:

28. Vizsola részletei:

29. Vizsola részletei:

30. Vizsola részletei:

31. Vizsola részletei:

32. Vizsola részletei:

33. Vizsola részletei:

34. Vizsola részletei:

35. Vizsola részletei:

36. Vizsola részletei:

37. Vizsola részletei:

38. Vizsola részletei:

39. Vizsola részletei:

40. Vizsola részletei:

41. Vizsola részletei:

42. Vizsola részletei:

43. Vizsola részletei:

44. Vizsola részletei:

45. Vizsola részletei:

46. Vizsola részletei:

47. Vizsola részletei:

48. Vizsola részletei:

49. Vizsola részletei:

50. Vizsola részletei:

51. Vizsola részletei:

52. Vizsola részletei:

53. Vizsola részletei:

54. Vizsola részletei:

55. Vizsola részletei:

56. Vizsola részletei:

57. Vizsola részletei:

58. Vizsola részletei:

59. Vizsola részletei:

60. Vizsola részletei:

61. Vizsola részletei:

62. Vizsola részletei:

63. Vizsola részletei:

64. Vizsola részletei:

65. Vizsola részletei:

66. Vizsola részletei:

67. Vizsola részletei:

68. Vizsola részletei:

69. Vizsola részletei:

70. Vizsola részletei:

71. Vizsola részletei:

72. Vizsola részletei:

73. Vizsola részletei:

74. Vizsola részletei:

75. Vizsola részletei:

76. Vizsola részletei:

77. Vizsola részletei:

78. Vizsola részletei:

79. Vizsola részletei:

80. Vizsola részletei:

81. Vizsola részletei:

82. Vizsola részletei:

83. Vizsola részletei:

84. Vizsola részletei:

85. Vizsola részletei:

86. Vizsola részletei:

87. Vizsola részletei:

88. Vizsola részletei:

89. Vizsola részletei:

90. Vizsola részletei:

91. Vizsola részletei:

92. Vizsola részletei:

93. Vizsola részletei:

94. Vizsola részletei:

95. Vizsola részletei:

96. Vizsola részletei:

97. Vizsola részletei:

98. Vizsola részletei:

99. Vizsola részletei:

100. Vizsola részletei:

PartnerTech

Alkalmazási segédlet

Vizsgáló szervezet: EN54-23

A vizsola részletei: EN54-23

Az EN54-23 betűjelzése:

- Mennyiség: 1000 db
- Típus: EN54-23
- Gyártó: PartnerTech

Az EN54-23 szabvány szerinti vizsola:

1. Vizsola részletei:

2. Vizsola részletei:

3. Vizsola részletei:

4. Vizsola részletei:

5. Vizsola részletei:

6. Vizsola részletei:

7. Vizsola részletei:

8. Vizsola részletei:

9. Vizsola részletei:

10. Vizsola részletei:

11. Vizsola részletei:

12. Vizsola részletei:

13. Vizsola részletei:

14. Vizsola részletei:

15. Vizsola részletei:

16. Vizsola részletei:

17. Vizsola részletei:

18. Vizsola részletei:

19. Vizsola részletei:

20. Vizsola részletei:

21. Vizsola részletei:

22. Vizsola részletei:

23. Vizsola részletei:

24. Vizsola részletei:

25. Vizsola részletei:

26. Vizsola részletei:

27. Vizsola részletei:

28. Vizsola részletei:

29. Vizsola részletei:

30. Vizsola részletei:

31. Vizsola részletei:

32. Vizsola részletei:

33. Vizsola részletei:

34. Vizsola részletei:

35. Vizsola részletei:

36. Vizsola részletei:

37. Vizsola részletei:

38. Vizsola részletei:

39. Vizsola részletei:

40. Vizsola részletei:

41. Vizsola részletei:

42. Vizsola részletei:

43. Vizsola részletei:

44. Vizsola részletei:

45. Vizsola részletei:

46. Vizsola részletei:

47. Vizsola részletei:

48. Vizsola részletei:

49. Vizsola részletei:

50. Vizsola részletei:

51. Vizsola részletei:

52. Vizsola részletei:

53. Vizsola részletei:

54. Vizsola részletei:

55. Vizsola részletei:

56. Vizsola részletei:

57. Vizsola részletei:

58. Vizsola részletei:

59. Vizsola részletei:

60. Vizsola részletei:

61. Vizsola részletei:

62. Vizsola részletei:

63. Vizsola részletei:

64. Vizsola részletei:

65. Vizsola részletei:

66. Vizsola részletei:

67. Vizsola részletei:

68. Vizsola részletei:

69. Vizsola részletei:

70. Vizsola részletei:

71. Vizsola részletei:

72. Vizsola részletei:

73. Vizsola részletei:

74. Vizsola részletei:

75. Vizsola részletei:

76. Vizsola részletei:

77. Vizsola részletei:

78. Vizsola részletei:

79. Vizsola részletei:

80. Vizsola részletei:

81. Vizsola részletei:

82. Vizsola részletei:

83. Vizsola részletei:

84. Vizsola részletei:

85. Vizsola részletei:

86. Vizsola részletei:

87. Vizsola részletei:

88. Vizsola részletei:

89. Vizsola részletei:

90. Vizsola részletei:

91. Vizsola részletei:

92. Vizsola részletei:

93. Vizsola részletei:

94. Vizsola részletei:

95. Vizsola részletei:

96. Vizsola részletei:

97. Vizsola részletei:

98. Vizsola részletei:

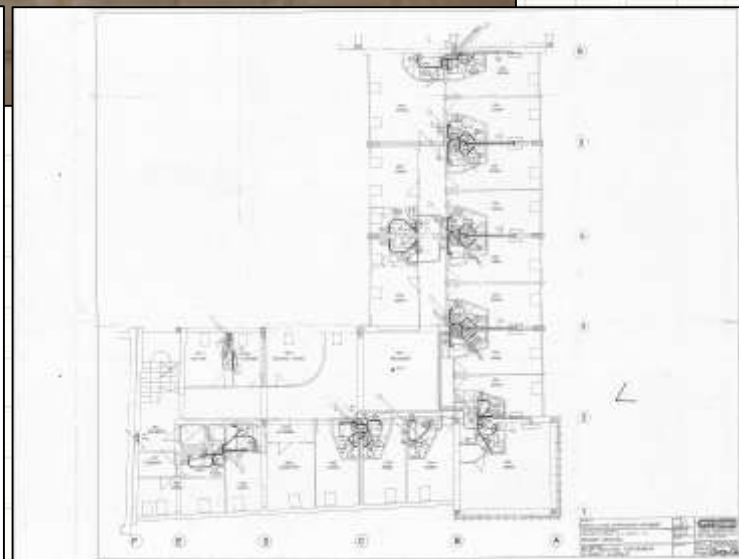
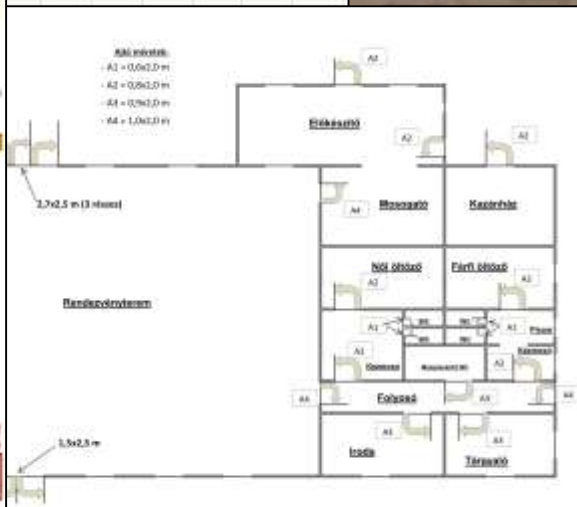
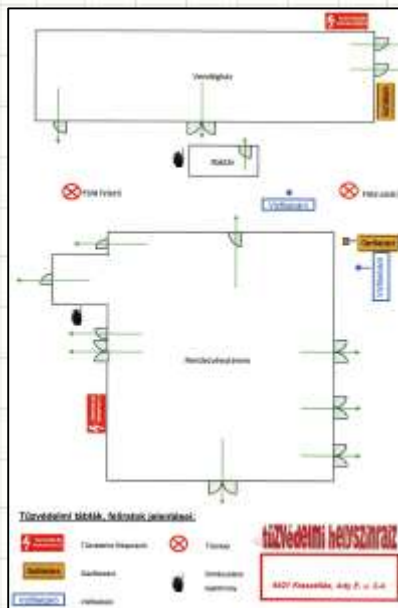
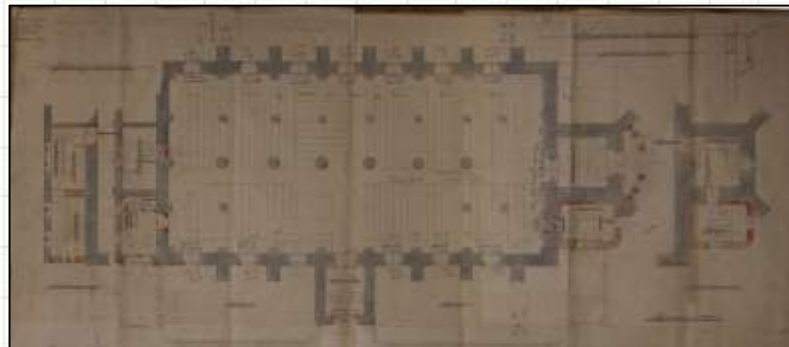
99. Vizsola részletei:

100. Vizsola részletei:

Projekt adatszolgáltatás

A minimum igény:

- Rajzok (helyszínrajz, alaprajzok, metszetek, részletek)
- Építész műszaki leírás (helyiségkönyv)
- Tűzvédelmi műszaki leírás
- Technológiai leírás

Projekt fajták

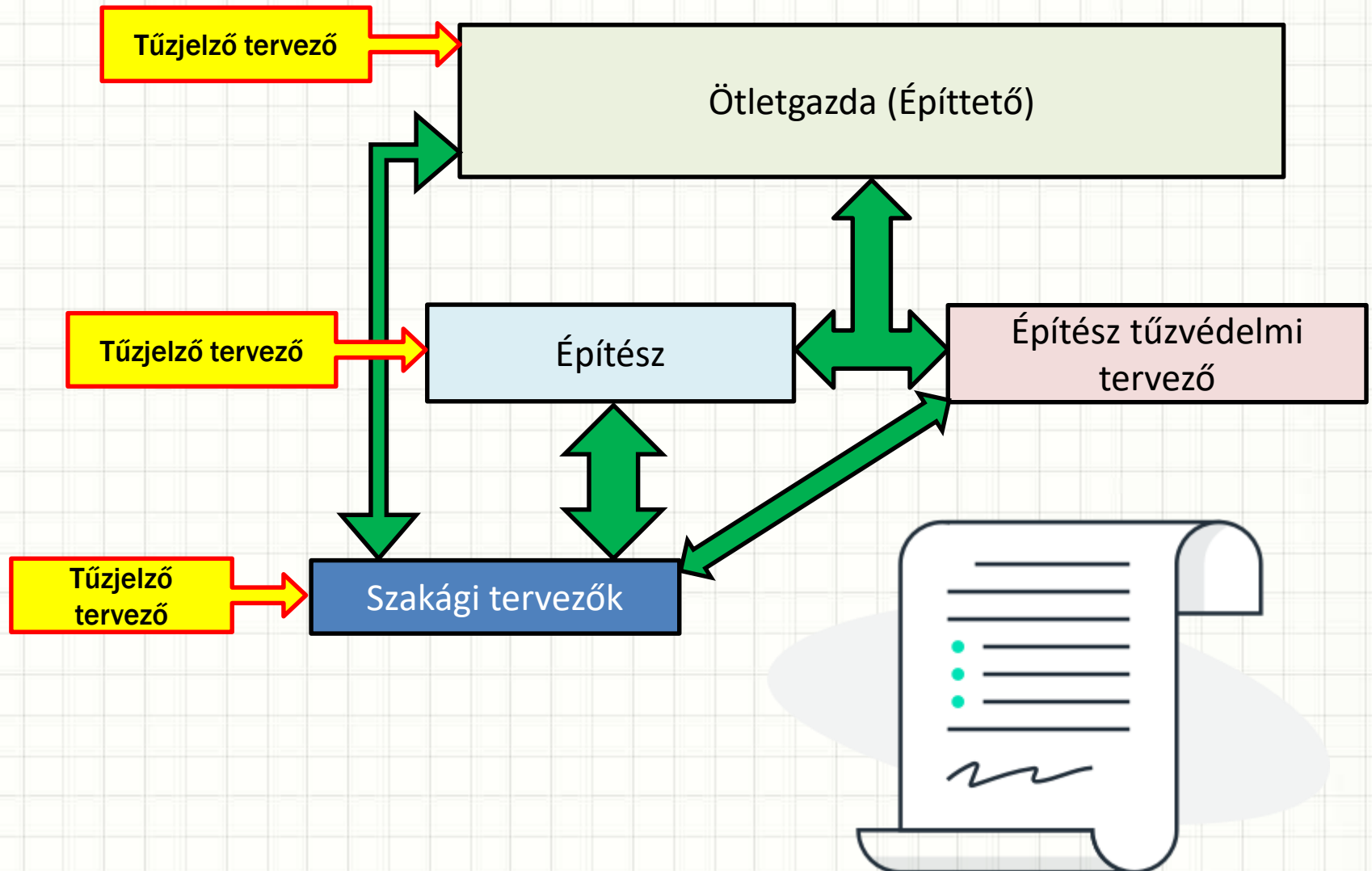
Jelleg szerint:

- Új létesítés (zöldmezős)
- Meglévő rendszer átalakítás
  - Helyiség elrendezés változás (bővülés, csökkenés) miatt
  - Funkcióváltás miatt
- Meglévő rendszer átalakítás rendeltetés változás miatt
- Meglévő épület bővítése (azonos, vagy más rendeltetésű épületrésszel)

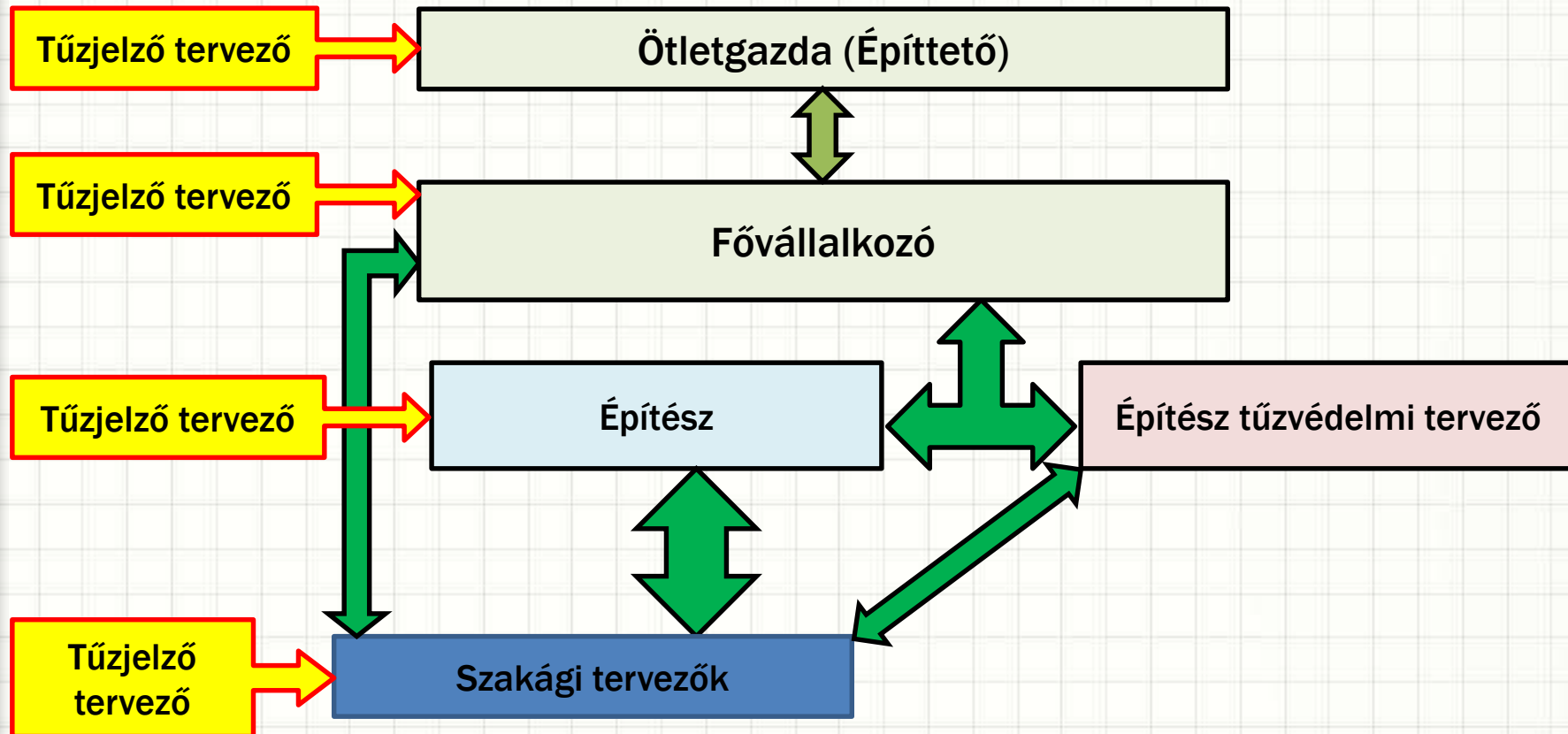
Méret szerint:

- Kis rendszer (kb. 30-40 érzékelő, kevés vezérlés)
- Közepes rendszerek (40-150 érzékelő, kevés vezérlés)
- Nagy rendszerek (150-500 érzékelő, több vezérlés)
- Nagyon nagy rendszerek (500 érzékelő felett, sok vezérléssel)

Projekt résztvevők kapcsolatai- ideális esetben

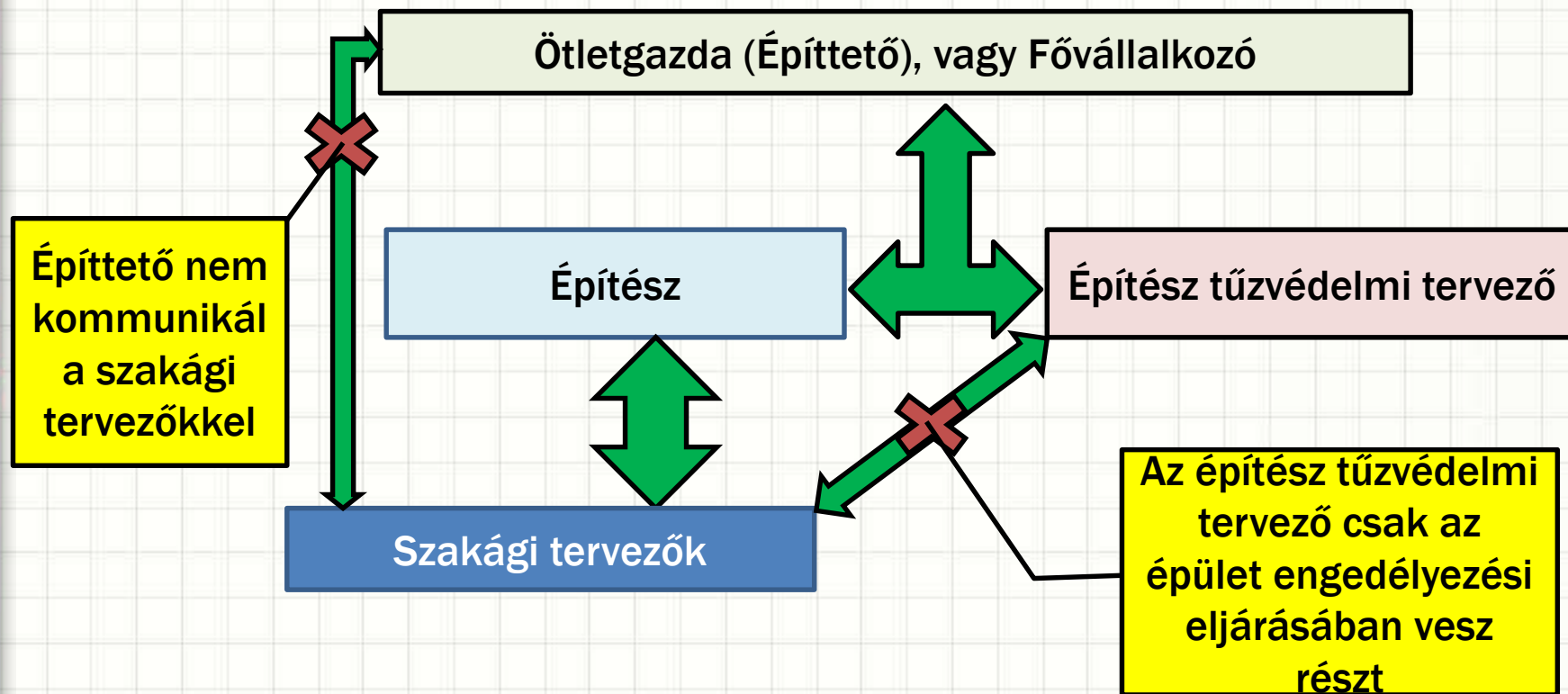
Projekt résztvevők kapcsolatai – kevésbé ideális esetben

**Az Építtető és a Fővállalkozó érdekei nem esnek egybe!
Az Építtető a gazdaságos üzemeltetésben, míg a Fővállalkozó a
költségtakarékosságban érdekelt.**

Projekt résztvevők kapcsolatai- problémás esetben

Konfliktus lehet, ha az Építető megkerüli a Fővállalkozót!

Projekt résztvevők – szakági tervezők

- Építészeti tűzvédelmi tervező
- Hő- és füstelvezetés tervező
- Erősáramú elektromos tervező
- Épületgépész tervező (légtechnika, hűtés-fűtés)
- **Tűzjelző rendszer tervező**
- Technológia tervező
- Belsőépítész
- Lift tervező
- Gyengeáramú elektromos tervező
- Akadálymentesítés tervező
- Robbanásvédelmi tervező

És még sokan mások.....

Projekt résztvevők – szakági tervezők

- **Építészeti tűzvédelmi tervező**
  - A tűzvédelmi koncepció és a követelmények konkrét megfogalmazása
  - A tűzjelző rendszer szükségességének meghatározása

Hol alakulhat ki probléma?

- Az építész tűzvédelmi tervezőt csak az építési engedélyezési szakaszba vonják be, a későbbiekben (**kiviteli terv szakasz**) már nem. Nem kíséri figyelemmel a megvalósulást.
- A kiviteli terv készítés során **eltérnek az engedélyezési tervtől**, és előfordul, hogy ez a tűzvédelmi koncepciót is komolyabban érinti.
- A TUO tervező olyan megoldásokat alkalmaz, amely más megfontolásokkal ütközik, vagy körülményes a megvalósítása (pl. főbejárat kijelölése HFR elemként).
- **Nem tartalmaz a terv pontos részleteket** a tűzjelző tervezéshez (pl. felügyelet, vezérlések)

Projekt résztvevők – szakági tervezők

- **Erősáramú elektromos tervező**
  - Energia ellátás biztosítása a tűzjelző rendszer egységeinek
  - A tűzjelző rendszer vezérléseinek fogadása

Hol alakulhat ki probléma?

- A tervező nem tervez energiaellátást a tűzjelző egységei részére, mert korábban készül el terve, mint ahogy a tűzjelző tervezés elkezdődik. Tipikus eset, ha a tűzjelző kiépítésről elfelejtkeznek. Általában jól kezelhető a megvalósulás szintjén, a tartalék áramkörök felhasználásával (teljesítményre figyelve!).
- A jelfogadásnál nem veszi figyelembe, hogy a tűzjelző rendszer vezérlő kontaktusa nem képes 230V-os feszültségszintet kapcsolni.
- Nem tervez biztonsági világítást a tűzjelző központnál, és az odavezető útvonalon.

Projekt résztvevők – szakági tervezők

- **Épületgépész tervező**
  - Komfort szellőzés, klímatisztítás kialakítás
  - Speciális légtechnika (tisztta tér, helyi elszívás, stb.)
  - Gépi hő- és füstelvezetés légtechnikai tervezés

Hol alakul ki probléma?

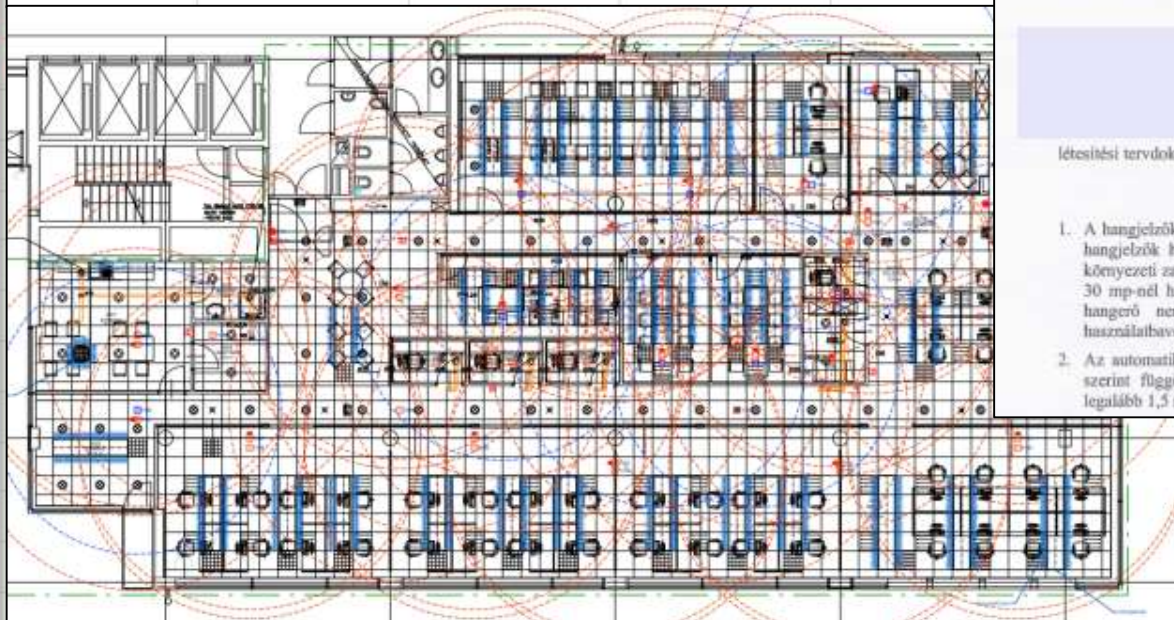
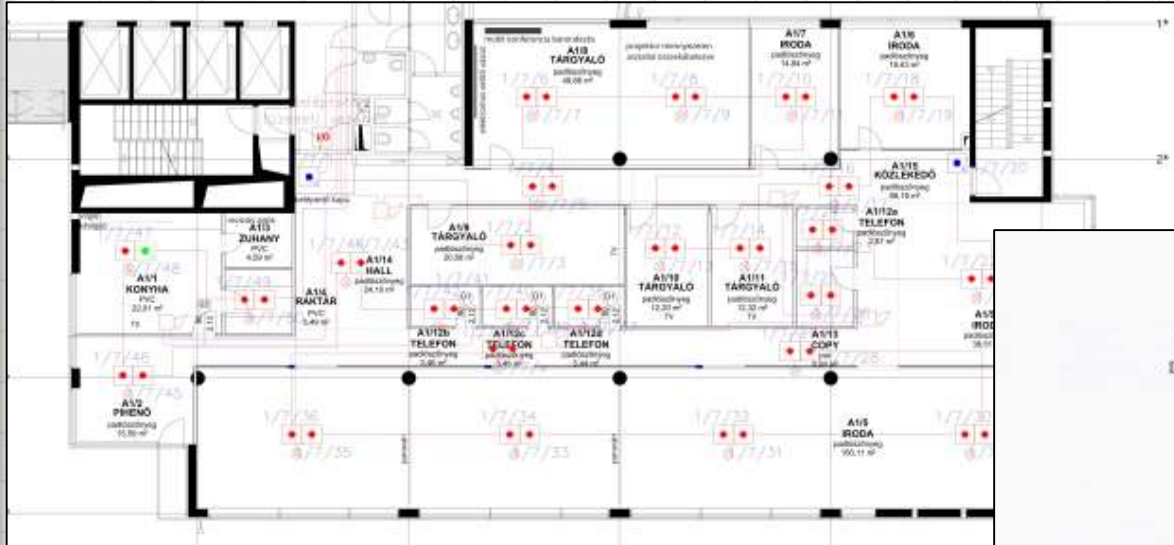
- Később készül el a légtechnikai terv a tűzjelző tervhez képest.
- A légbefúvó elemek elrendezése miatt az érzékelők elhelyezése problémássá válhat.
- A 3D-s adatszolgáltatást a tervezés során nehézkes használni.
- A légtechnikai légáramlási irányok nem mindig vannak jelölve.
- A tervezéshez adott adatszolgáltatástól eltérnek (menet közben).

Adatszolgáltatás

Jellegzetes problémák:

- Nem megfelelő rajzi adatszolgáltatás (pdf, pln, szkennelt, fotózott).
- Nagyon alacsony kidolgozottságú rajzok és leírások.
- Nincsenek más szakágaktól tervek (nem készültek el, vagy nem aktuálisak).
- Építetőnek nincsenek határozott elképzelései a használatról.
- Nincsenek kapcsolati információk a társtervezőkről.
- Nem biztosítanak elegendő időt a terv elkészítéséhez (tegnapra kell!)
- A terv elkészítése után megváltoztatják az információkat.
- Nem ismertek a későbbi üzemeltetés részletei

Példabeszéd

FŐVÁROSI KATASZTRÓFAVÉDELMI IGAZGATÓSÁG
DÉL-BUDAI KATASZTRÓFAVÉDELMI KIRENDELTSÉG

származási területe meglévő épületet újabb
berendezés módosításának létesítési
engedélyezési ügy.
Gyártandó: Bori Zoltán ő. ügy.

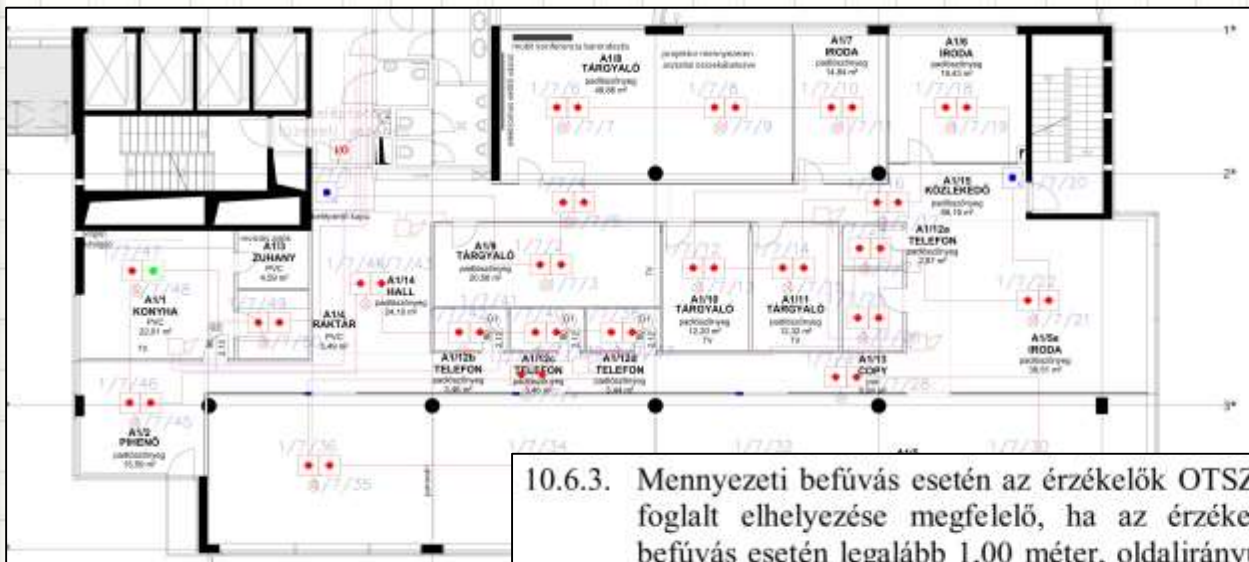
HATÁROZAT

létesítési tervdokumentáció alapján történő létesítését

engedélyezem az alábbi feltételekkel:

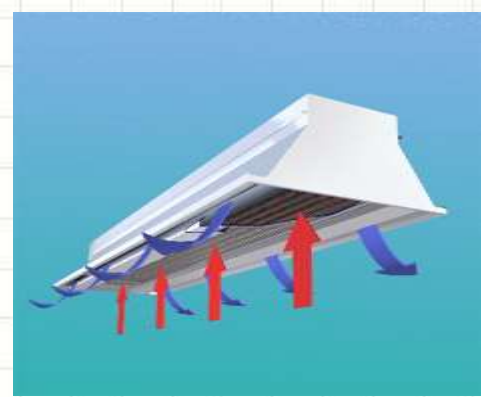
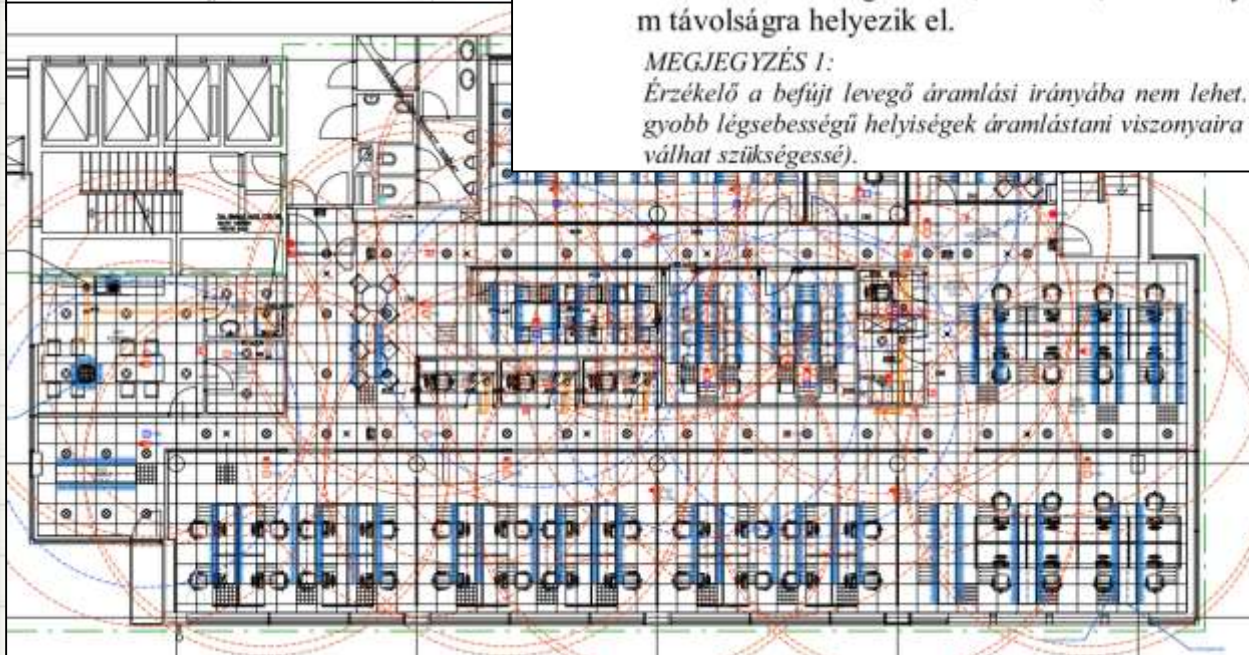
1. A hangjelzők telepítésekor a hangjelzők számát és helyét úgy kell meghatározni, hogy a hangjelzők hallhatósága legalább 65 dB(A) érték legyen, a 65 dB(A)-tól magasabb környezeti zaj érték esetén további 5 dB(A)-al nagyobb, mint a területen várható bármely 30 mp-nél hosszabb ideig fennálló zaj. A hangjelzőtől mért 1 méter távolságon túl a hangerő nem haladhatja meg 120 dB(A)-t. A hallhatósági megfeleléseket a használatbavételig hangnyomás mérési (zajszint mérési) jegyzőkönyvvel kell igazolni.
2. Az automatikus füstérzékelők és a helyiség légtechnikai elemek közötti előírt távolság szerint függőleges befúvás esetén legalább 1 méterrel, oldal irányú befúvás esetén legalább 1,5 méterrel távolabb kerüljenek telepítésre.

Példabeszéd

10.6.3. Menyezeti befűvés esetén az érzékelők OTSZ 158. § (4) bekezdése ca) pontjában foglalt elhelyezése megfelelő, ha az érzékelőket a befűvónyílástól függőleges befűvés esetén legalább 1,00 méter, oldalirányú befűvés esetén pedig legalább 1,50 m távolságra helyezik el.

MEGJEGYZÉS 1:
Érzékelő a befűjt levegő áramlási irányába nem lehet. A tervezésnél fokozottan kell ügyelni a nagyobb légsebességű helyiségek áramlási viszonyaira (1 m/s légsebesség felett a távolság növelése válhat szükségessé).

Az előzőekben elhangzottak – az idő szűkössége miatt – csak kis részét tartalmazták azoknak a problémáknak, amelyekkel a mindennapokban találkozhatunk.

